

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2022-08-01– 2023-07-31

Djurmo förskola:

Innehåll

1 FÖRSKOLANS VISION OCH DELAKTIGHET	3
2 UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖRRA ÅRS PLAN 21/22:.....	4
3 PRIORITERADE MÅL 2022/2023	4
4 FRÄMJANDE INSATSER:	5
5 KARTLÄGGNING:.....	6
6 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:.....	6
7 UPPTÄCKA OCH ANMÄLA:.....	7
8 UTREDA OCH DOKUMENTERA:	8
9 ÅTGÄRDA.....	8
10 RUTINER OCH ÅTGÄRDER NÄR BARN KRÄNKES AV PERSONAL:	8
11 TILL DIG SOM VÅRDNADSHAVARE:	9
12 BEGREPP:.....	9
13 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:	10

1 FÖRSKOLANS VISION OCH DELAKTIGHET

Vision:

På vår förskola ska både barn och vuxna kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Verksamheter som omfattas av planen:

- Djurmo förskola, avdelningarna Blå, Grön, Gul och Röd

Ansvarig för planen:

- Alla pedagoger på förskolan ansvarar för att planen följs. Rektor Anna-Lena Elfsberg har huvudansvaret.

Barns delaktighet:

- Trygghetsvandringar med de äldre barnen
- Samtal och diskussioner i samlingar
- Samtal i vardagen

Vårdnadshavares delaktighet:

- Genomgång av planen på föräldramötet på höstterminen.
- Information på Vklass där vi uppmanar vårdnadshavarna att läsa och tycka till om planen som kommer att finnas på Gagnefs hemsida under Djurmo förskola, samt ett läsexemplar i hallen på varje avdelning.
- Diskussionsfrågor vid föräldramöte.

Personalens delaktighet:

- All personal är delaktig vid upprättande och utvärdering av planen.
- All personal jobbar förebyggande och aktivt utifrån planen.

Förankring av planen:

- Rektor tillsammans med personal ansvarar för att vårdnadshavare samt övriga kommunanställda som kommer i kontakt med barnen känner till förskolans plan.
- Att förankra arbetet med visionen hos barnen är pedagogernas ansvar.

2 UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖRRA ÅRS PLAN 21/22:

Målen var:

- **Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära**
- **För att förebygga kränkning finns pedagogerna där barnen befinner sig.** Det betyder inte att pedagogerna ska leka med barnen hela tiden utan en blandning av planerad lek och att aktivt se/höra vad som händer i barnens lek.

Utvärdering främjande insatser:

- Vid utevistelse är fler av pedagogerna delaktiga i barnens lek eller befinner sig på ett avstånd där man kan se eller höra vad som sker. Det gör att vi har lättare att vara med och hjälpa barnen lyssna på varandra, uttrycka sina åsikter och reflektera när så krävs.
- Vi samarbetar över avdelningarna vilket gör att barnen känner fler vuxna på förskolan, detta i sig skapar trygghet.
- Alla pedagoger har deltagit i fortbildning i specialpedagogik. Det har gett oss en gemensam grund att stå på för att reflektera och analysera kring den dagliga utbildningen.
- I utbildningen har vi arbetat med pedagogiska relationer och hur viktigt det är för att skapa trygghet och möjlighet för alla barn att utvecklas och lära utifrån sina förutsättningar och behov.
- Vårt fokus har varit att vara aktivt närvarande pedagoger i leken, för att stödja barnen kommunikativt, socialt och emotionellt.
- Tydliga rutiner skapar trygghet hos barnen, dagarna har ett igenkännande mönster.
- Vi delar på barnen till mindre grupper för att kunna hinna se och höra samt ha utvecklande samtal.
- Vi pedagoger har många diskussioner kring vårt förhållningssätt gör att vi oftare vågar lyfta när vi ser eller hör något som inte känns bra.

Analys:

- Personalen som helhet känns trygga med varandra. Det ger ett öppet klimat som kommer barnen till godo.
- En trygg lärmiljö med kunskap om vikten av de pedagogiska relationerna, närvarande pedagoger och tydliga rutiner är grunden för en levande social gemenskap.
- Avdelningarna Röd/Grön och Gul/Blå har ett bra samarbete vilket också gynnar barnen.
- Likabehandlingsplanen har hängt i alla hallar så att vårdnadshavarna haft möjlighet att läsa dem. Där emot är det knappt någon som kommenterat eller frågat efter dem. Intresset är inte så stort verkar det som...så hur gör vi för att öka intresset?

3 PRIORITERADE MÅL 2022/2023

- **Förskolan ska vara en social gemenskap där alla ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.**

- **För att förebygga kränkning finns pedagogerna där barnen befinner sig.** Det betyder inte att pedagogerna ska leka med barnen hela tiden utan en blandning av planerad lek och att aktivt se/höra vad som händer i barnens lek.

4 FRÄMJANDE INSATSER:

Kap 1 Förskolans värdegrund och uppdrag Lpfö 18

”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation”

Kap 2. 2:1 Normer och värden

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande”

Grön:

- Vi bemöter alla barn med respekt och empati, vi är närvarande med barnen i alla situationer under dagen.
- Barnen tränar på att vänta på sin tur och lyssna på varandra, på så sätt lär sig barnen att respektera varandras värderingar och åsikter.
- Vi använder oss av stopphanden för att det är ett lätt verktyg som alla barn och pedagoger kan använda snabbt och effektivt.
- Vi har känslor uppsatta på väggen så att barnen kan använda sig av bildstöd om det behövs för att uttrycka sina känslor.
- Vi läser böcker för barnen som handlar om att ”Säga stopp” och ”Säga nej” och för diskussioner tillsammans med barnen om litteraturen.
- Vi delar in barnen i mindre grupper för att ge barnen större inflytande i verksamheten och för att skapa trygghet. Alla pedagoger ansvarar för att detta upplägg utförs.

Röd:

- Vi delar barnen i mindre grupper under dagen för att ge alla barn större inflytande i sin vardag, samt för att skapa lugn och trygghet.
- Vi pratar om vikten av att lyssna när någon säger stopp och nej. Vi tränar på att visa nej med handen.
- Vi bekräftar barnens känslor och sätter inte dessa i relation till ålder eller kön.
- Vi är närvarande pedagoger i leken för att agera som förebilder och driva leken framåt.
- Vi bemöter barnen med respekt, empati och tillit. Vi är närvarande pedagoger i alla situationer.

Blå:

- Vi arbetar med värdegrundsfrågor genom att använda Bamses kompismaterial. Materialet innehåller situationsbilder och diskussionskort samt Bamses kompisluva där man fyller på med egna kompisord.
- Vi kommer att använda ett nytt material som heter ”Tio små kompisböcker” Kompisar -idag och alla andra dagar”. Ett material om Kanin och Igelkott som tar upp värdegrundsfrågor, känslor och det sociala samspelet. Ett kompismaterial som innehåller diskussionsunderlag, aktiviteter och en handledning som bygger på Lpfö 18.
- Vi tränar barnen på att sätta upp stopphanden utifrån boken ”Stopp min kropp” för att träna på att respektera varandra

Gul:

- Vi är nära barnen både inne och ute så att vi ser eller hör om det framkommer kränkningar.
- Vi delar in barnen i grupper så att alla får komma till tals och blir sett.

- Vi använder stopphanden och pratar om att det är viktigt att lyssna på sina kompisar när dom säger nej.
- Vi hjälper barnen in i leken om det är svårt att hitta sin roll, ser till att dom växlar roller i leken så att inte någon alltid får vara "hunden".
- Vi kommer att jobba med dom tio kompis böckerna på samlingen/grupper.
- Vi ska ha gemensamma aktiviteter med blå sina 5-åringar så att dom ska bli sammansvetsade innan skolstart ht23.
-

5 KARTLÄGGNING:

Genom utvecklingssamtal aktualiseras hur barnen trivs på förskolan. Kontinuerliga samtal mellan vårdnadshavare och pedagoger vid hämtning och lämning.

Pedagogerna på respektive avdelning går igenom förskolans ute och innemiljö för att bli medvetna om platser där det kan finnas ökad risk för kränkningar. Exempel på sådana platser kan vara bakom och i slogboden, borgen, bakom förrådet och i kiosken, under och uppe på rutschkanan och andra undanskymda platser både inne och ute.

6 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

- Vi är närvarande pedagoger som engagerar oss för att förebygga samt lösa barnens konflikter och funderingar.
- Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med hämtning och lämning där dialog förs om barnets trivsel och mående.
- Alla förrådsdörrar och dörren till lekstugan hålls öppna, detsamma gäller inomhus. Inget barn ska bli instängt eller ur syn- och hörhåll för vuxna.

Förskolans medarbetare:

- är lyhörda för barns behov av variation, planerar och anpassar vardagen utifrån detta samt erbjuder många positiva möten
- är lyhörda för att möta barnets nyfikenhet och ger utmaningar utifrån barnens mognad.
- bekräftar barnen utifrån ett positivt förhållningssätt.
- är närvarande i barns lek och i barnens vardag, både som tydliga vuxna, följsamma vägledare, medupptäckare och gränssättare. Det är extra viktigt att vi pedagoger finns nära/har ett extra öga/öra vid toaletten, hallen, lekhuset, kojor inomhus, gräsplanen framför röda avdelningens gavel, längre in finns skogen - platser där barnen kan "gömma sig".
- är därför medvetna om samspelets betydelse, hur relationer skapas, ger barnen tid, uppmärksamhet och framtidstro.
- är därför medvetna om betydelsen av vuxnas förhållningssätt sinsemellan för att vara goda förebilder.
- samtal med vårdnadshavare om vikten av att vi tar avstånd från all form av kränkningar och mobbning både i hemmet och i förskolan.

- lyfter genusfrågorna genom att samtala med t ex städ, vaktmästare mm om syftet med vårt PLV arbete, samt ge ex på hur vi bemöter flickor och pojkar på samma sätt.
- ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning bl.a. studiedagar, föreläsningar, litteraturstudier, pedagogiska diskussioner på personalmöten. Tillsvidareanställd personal genomgår utbildning i "Den goda förskolan" och "På lika villkor".

Rektorn:

- tar kontakt med chefer inom de olika yrkeskategorierna för att förtydliga vikten av genusarbetet samt ber dem att informera sin personal.

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

7 UPPTÄCKA OCH ANMÄLA:

- Förskolans medarbetare har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med lämning och hämtning samt vid utvecklingssamtal där fortlöpande dialog förs om barnets trivsel på förskolan.
- Förskolans medarbetare är närvarande i barnens lek.
- Förskolans medarbetare ger barnen den tid och uppmärksamhet de behöver för samtal/förtroenden.
- Förskolans medarbetare har rutiner för hur vuxna sprider sig på de ytor där barnen befinner sig.

Ansvar:

- Alla som arbetar i förskolan är skyldig att alltid ingripa direkt i konflikter mellan barn där tilltal, kroppsspråk och handgripligheter kan uppfattas som trakasserier/kränkningar.
- Alla som arbetar i förskolan är skyldig att anmäla till huvudman så fort ett barn visar eller säger att det känner sig kränkt. Anmälan görs digitalt via [KBI/Draftit](#) som finns på kommunens intranet. Anmälan kan

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

även göras muntligt till rektor.

- Alla som arbetar i förskolan är skyldig att anmäla om ett barn blir kränkt av någon av förskolans medarbetare. Först till den medarbetare som utfört kränkningen och i nästa steg till ansvarig chef.
- Vårdnadshavare kontaktar förskolan om barnet berättar om trakasserier eller mobbing.

8 UTREDA OCH DOKUMENTERA:

- Så snart någon i förskolan får kännedom om kränkningar som förekommer/förekommit så ska uppgifterna utredas genom samtal med berörda samt med arbetslaget för att få konkreta exempel på vad som hänt, både av den som utfört och den som blivit utsatt för kränkningen.
- Händelsen dokumenteras digitalt, Kränkingsanmälan på Intranet. (Draftit)
- Vårdnadshavare till involverade barn informeras snarast. - Därefter sker en utredning som ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt.

Ansvar: - Förskolans medarbetare ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av ett annat barn. - Ansvarig chef ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av en vuxen.

9 ÅTGÄRDA

Förskolans medarbetare reflekterar över det inträffade och ser på vilka åtgärder som behövs utifrån vad utredningen visar, både gällande organisation och verksamhet, för att förhindra upprepad kränkning.

Förskolans medarbetare ska söka långsiktiga lösningar för att förhindra upprepad kränkning.

Förskolans medarbetare söker hjälp utifrån, om de egna åtgärderna inte räcker till.

Åtgärderna ska alltid dokumenteras, följas upp och utvärderas.

Vi behöver tänka på att hitta litteratur som handlar om mångfald och olikheter.

Ansvar:

- Förskolans medarbetare ansvarar för att en handlingsplan/överenskommelse upprättas då ett barn blivit kränkt av ett annat barn.

Uppföljning av överenskommelsen sker efter en viss tid, en till två veckor, kontrolleras att åtgärderna haft avsedd effekt. Detta sker genom samtal med berörda parter tills kränkningarna upphört. Allt ska dokumenteras.

10 RUTINER OCH ÅTGÄRDER NÄR BARN KRÄNKES AV PERSONAL:

All personal på förskolan ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive rektor.

Anmälan görs digitalt via [KBI/Draftit](#).

Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående.

Rektor gör en anmälan till huvudmannen.

Barn

Om ett barn känner sig kränkt av någon vuxen på förskolan ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal, eller rektor. Om en vuxen kränker ett barn är rektor ansvarig för att utreda ärendet.

Vuxen

Vuxen på förskolan som misstänker eller märker att en annan vuxen kränker eller diskriminerar ett barn ingriper direkt. Rektor informeras alltid om det inträffande. Rektor inleder därefter en utredning kring händelsen.

11 TILL DIG SOM VÅRDNADSHAVARE:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Enl. skollagens 4 kap. 8§ ska huvudmannen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Blankett för detta finns att fylla i på kommunens hemsida under E- tjänster/klagomåls-hantering.

12 BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver en annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsvariation ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Trakasserier eller kränkande behandling kan vara

- Fysiska (slag, knuffar, krokben, nyp, tafsande, sabotage)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn, glåpord, sprida rykten, trakassera, förtal)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, miner, blickar, suckar, alla går när man kommer) • Texter och bilder (kränkningar eller hot via teckningar, lappar, klotter)
- E-kränkning (kränkningar eller trakasserier via sms, mms, fotografier, sociala former på internet) Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "etniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "neger", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook). Både förskolepersonal och barn kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling. Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling.

- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Förskolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger personalen. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande. Repressalier Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. 10 11 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA: Kön Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Könsidentitet eller könsuttryck Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifiera

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

13 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.²